

19.4.2022

VN/16960/2021
STM078:00/2021**2022-2024/2 TYÖTURVALLISUUSSÄÄNNÖKSIÄ VALMISTELEVAN NEUVOTTELUKUNNAN PÖYTÄKIRJA
19.4.2022**

Aika 19.4.2022 klo 12.00-12.55

Paikka: Teams-etäkokous

Osallistujat:

Antti Janas	STM, puheenjohtaja
Hanna-Mari Pekuri	STM, varapuheenjohtaja
Jussi Hyrkäs	Työsuojelun aluehallinto, varajäsen
Erkki Auvinen	STTK, jäsen
Juha Ala-Hiiri	TKL, jäsen
Timo Koskinen	SAK, jäsen
Minna Salli	KT, jäsen
Päivi Lanttola	VTML, jäsen
Pia Perttula	TTL, jäsen
Lotta Savinko	Akava, jäsen
Suvi Lahti-Leeve	EK, jäsen
Kati Kaskiala	Infra ry, asiantuntija (asiakohta 3)
Kaisu Ahtola	STM, asiantuntija
Tanja Ylitöyrä	STM, sihteeri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Hyväksyttiin asialista.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. RT:n turvallisuusryhmän ehdotus peruutushälyttimiä koskevan asetuksen muuttamisesta

Kati Kaskiala Infra ry:stä kertoi, että peruutushälyttimiä koskeva asia on noussut esille Rakennusteollisuuden turvallisuusryhmästä. Mm. elementtikuljetuksiin liittyen on ollut paljon vaaratilanteita. Nykyinen lainsäädäntö ei vaadi peruutushälytintä ajoneuvoihin, joilla näitä kuljetuksia tehdään. Asiasta on keskusteltu alan yritysten kesken ja yhdessä todettu, että parantaisi turvallisuutta, jos vaatimus peruutushälyttimistä saataisiin lainsäädäntöön. Kun asiasta keskusteltiin, todettiin, että asetuksessa työssä käytettävien ajoneuvojen peruutushälyttymistä olisi useampiakin asioita, jotka tulisi päivittää. Asetuksessa on mainittu tietynlaisia ajoneuvoja ja kuljetuksia, mutta siitä myös puuttuu monia asioita. Jäsenille toimitettu kommentoitu versio on laadittu yhdessä väyläviraston edustajan kanssa. Teollisuuden näkökulmaa tulisi tarkastella erikseen.

Kaskiala kävi läpi asetuksesta esitetyt kommentit. Muutoksia toivottaisiin ainakin liittyen elementtirekkoihin ja muottienkuljetusrekkoihin sekä avolavaisiin kuorma-autoihin. Suurin osa tiivistys- ja tasoitustöihin käytettävistä ”jyristä” painaa alle 7000 kg, ja ehdotetaan painorajan poistoa päältä ajettavien jyrien osalta. Peruutushälyttimissä on erilaisia vaihtoehtoja, on muitakin kuin piippaavia malleja. Jos kuljettajan penkki ei käännä automaattisesti suuntaa muutettaessa, peruutushälyttimen tulisi kytkeytyä automaattisesti päälle.

Hälytintä korvaavana laitteena pelkkä kamera ei ole riittävä, koska se ei hälytä vaarasta eikä pysäytä ajoneuvoa, jos takana on este. Pitkissä ajoneuvoissa kuten elementtirekoissa peruutushälytintä on vetoautossa, ja ehdotetaan, että sellainen sijoitettaisiin myös karrin perään. Kaskialan esittelemät asiat ovat ensimmäisiä ehdotuksia. Ehdotuksen suurin toive on, että rakennustyömaalla käytettäisiin aina peruutushälytintä. Kaskiala kertoi, että Rakennusliitto oli ollut suopea asialle ja se on myös lähestynyt muita tahoja. Auvinen kertoi, että myös Ammattiliitto Pron mielestä muutosehdotukset ovat perusteltuja ja asetuksen muuttaminen sopii sille. Keskusteltiin siitä, kenellä on vastuu hälytinten olemassaolosta.

Puheenjohtaja kertoi, että nyt ollaan päättämässä vain siitä, otetaanko tämä asia muutettavien säädösten listalle. Kaikki kantaa ottaneet kannattivat asetuksen muuttamista. Osa ei vielä ollut ehtinyt kuulla jäsenliittojaan tai muita sidosryhmiään ja toivoi voivansa palata asiaan myöhemmin. Sovittiin, että asiaan palataan TTN:ssä syys-lokakuun kokouksessa, mihin mennessä selvitetään myös teollisuuden näkemykset asiasta. Tuolloin voidaan päättää tarkoituksenmukaisimmasta tavasta asian edistämiseksi. Puheenjohtaja kertoi, että vielä ei ole pohdittu, perustetaanko asiaa varten oma jaosto vai otetaanko asia esim. rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten muutostarpeita käsittelevän jaoston asialistalle. Ratkaisu riippuu myös tarvittavista muutoksista, virkavalmistelukin voisi olla mahdollinen.

4. Tarkastuslaitosten toimintaan liittyvät vaatimukset

Ahtola kertoi, että viime kuukausina STM:öön on tullut yhteydenottoja tarkastuslaitoksilta koskien käyttöasetuksen mukaisia tarkastuksia suorittavien asiantuntijayhteisöjen toimintaan liittyviä vaatimuksia. Kysyjille on luvattu tuoda asia työmarkkinaosapuolten tietoon. Kysymykset ovat nousseet siitä, että aiemmin vakiintuneesti tarkastuksia ovat tehneet vain A-tyyppin mukaisen akkreditoinnin omaavat tarkastuslaitokset, mutta nyttemmin alalle on tullut tarkastuksia tekevä uusi toimija, jolla on C-tyyppin mukainen akkreditointi. Ahtola selosti muistiossa läpikäytyä asiaa koskevaa lainsäädäntöä. Käytännössä tarkastuksia tekevältä yhteisöltä on vaadittu akkreditointi, jonka nykyisin myöntää Finas. Käyttöasetuksen alalla on ollut myös erillinen viranomaisen hyväksynnän vaatimus, mutta siitä on luovuttu noin 15 vuotta sitten. Muilla aloilla tällainen menettely on yleinen. Finas arvioi tarkastuslaitoksen toimintaa ja sitä, miten se täyttää tietyt kriteerit. Perusteena käytetään ISO/IEC 17020-standardia. Standardissa tarkastuslaitokset on jaettu A-, B- ja C-tyyppeihin. A-tyypin tarkastuslaitoksella ei saa olla organisaatiossaan lainkaan standardissa yksilöityjä toimintoja (esimerkiksi suunnittelu, valmistus ja huolto), jne. B-tyypin laitos voi tehdä tarkastuksia vain organisaatiolle, jonka osa se itse on. C-tyypin laitoksen osalta on tärkeää, että noudattaa sisäisiä varmistusmenettelyjä vastuiden erottamiseksi. Jos laitos suorittaa kohteen suunnittelua jne. ja myös tarkastusta, on olennaista, että tarkastuksen suorittaja on eri henkilö. Olennaista on siis, että A-tyypin organisaatiossa ei saa olla mitään "kiellettyjä toimintoja", C-tyypissä taas se, että muuta toimintaa ja tarkastuksia tekevät eri henkilöt. Finas katsoo, että molemmat laitostyypit täyttävät vaatimukset ja voivat toimia alalla. STM:n tiedossa ei ole tilanteita, että esim. laitteiden käytössä turvallisuus olisi vaarantunut tai olisi ollut muita tarkastustoimintaan liittyviä ongelmia. Nykyinen sääntely on toiminut hyvin ja täyttää tarpeet. Siten ei ole tiedossa perusteita sille, että olisi aiheellista ryhtyä valmistelemaan säädösmuutoksia.

Puheenjohtaja täydensi, että tarkastuksia tekeviä asiantuntijayhteisöjä on neljä, joista kahdella on A-tyypin ja kahdella C-tyypin mukainen akkreditointi. C-tyypin osalta on tullut uusi toimija tekemään tuulivoimaloiden määräaikaistarkastuksia ja toinen toimija on muuttanut oman akkreditointinsa A-tyypistä C-tyyppiin. A-tyypin laitosten mielestä lainsäädäntöä pitäisi muuttaa siten, että kaikkien asiantuntijayhteisöjen tulisi olla A-tyypin mukaisesti akkreditoituja. Tämä muutos olisi haastava, koska turvallisuuteen liittyvää palautetta ei ole tullut. Kyse on enemmän markkinoista kuin turvallisuudesta. Asiasta on tänään tarkoitus vain keskustella, ei tehdä päätöksiä. Asiassa puheenvuoron käyttäneet työmarkkinaosapuolten edustajat totesivat, että eivät tunne asiaa eivätkä ole ehtineet kuulla jäsentensä kantoja. Sovittiin, että mikäli kommentteja asiaan on, ne tulee toimittaa pikaisesti tiedoksi puheenjohtajalle ja/tai Ahtolalle. Asiaa pyritään käymään läpi eri tahojen kanssa huhti-toukokuun aikana.

5. Muut asiat

Puheenjohtaja kertoi, että työkuormitusjaostoon jäseneksi on tullut Anna Kukan tilalle Marjaana Walldén. Rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten muutostarpeita käsittelevästä jaostosta Juha Suvanto on jäänyt eläkkeelle, ja hänen tilalleen tulee ilmeisesti Kati Kaskiala.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.55.

Antti Janas

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri